

Petőfi nyomában

Lingl Zoltán mesélt a forradalomról

„Március tizenötödike egy olyan nap minden magyar életében, ami mindenkiben ugyanazt a büszke érzést kell, hogy keltse. Büszkének kell lennünk elődeinkre, mert a márciusi ifjak – nem félve a következményektől – tiszta szívvel, a szavak erejében bízva indultak szembe az elnyomó hatalommal” – mondta Lingl Zoltán önkormányzati képviselő, a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság elnöke az 1848–49-es forradalom és szabadságharcra emlékező zirci ünnepségen, a Városházán.

Hozzátette: kötelességünk megemlékezni minden évfordulón ennek a napnak a történéseiről, hiszen ez az a nap, amely megváltoztatta népünk életét és 164 éve minden tavasszal erőt ad. Az ünneppel kapcsolatban úgy fogalmazott: soha nem lehetett betiltani, nem múlt el úgy év, hogy valamilyen formában ne sikerült volna megemlékezni. Sokan, sokféleképpen megpróbálták átértelmezni, újraírni Március tizenötödikét, de a forradalom eszméi kiállták ezeknek a törekvéseknek a próbáját – mondta Lingl Zoltán, aki Katona Tamás történészre hivatkozva – a kulisszák mögé is betekintve – Petőfi útját kísérte végig.

Nem áll már az a pesti lakás, amelyből a költő elindult a Pilvax, illetve bérlője miatt inkább Fillingerként emlegetett kávéházba. A kávéházat is átépítették, de legalább egyik helyiségében megpróbálták emléket állítani a múltnak – tudtuk meg a bizottsági elnöktől, aki azt az érdekességet is megosztotta a hallgatósággal, hogy a Nemzeti Dal első szava egy Szikra Ferenc nevű jurátustól származik. Március 13-án elolvasta Petőfi Sándor versét, amelynek kezdő sorai így szóltak: „Rajta magyar, hí a haza!”. Előbb talpra kell állítani a magyart, s csak utána „rajta” – volt a meglátása a jurátusnak. Petőfi nem szerette, ha beleszólnak a verseibe, de ez egyszer igazat adott. A kávéházból az egyetem orvosi karára mentek a márciusi ifjak, ahol felolvasták a Tizenkét pontot és a verset. A hallgatók kitódultak az utcára, és a második szakasztól kezdve együtt harsogták a költővel a refrént. Az Egyetem téren már ötezer főnyi tömeg várta a forradalmárokat. Itt hangzott el a két dokumentum cenzor általi aláírásának javaslata, hogy aztán azokat ki lehessen nyomtatni. Petőfi számára azonban nem létezett többé a cenzúra, egyenesen a nyomdába vezényelte a tüntetőket. A költőnél nem volt ott a kézirat, ezért elkezdte papírra vetni a verset. Amint elkészült egy-egy versszakkal, Vasvári Pál levágta azt, így fordult elő, hogy minden szakaszt más és más nyomdász szedett ki. Irinyi József hazaküldi ebédelni a forradalmat azzal, hogy rengeteg példányt nyomtatnak, amelyek délután három órakor kiosztásra kerülnek a Nemzeti Múzeum kertjében. Az ifjak nem ebédelnek – meséli az önkormányzati képviselő –, hanem megrendelik Bajza Józseftől a Bánk bánt, majd a múzeumba sietnek, hogy átadják az igazgatónak a szabad sajtó első iker-szülőit, mint történelmi ereklyéket. Ekkorra már sokszorosára nő a tömeg, a pesti polgárok és az egyetemi hallgatók mellett a közeli piacról érkező vásárosok és a pozsonyi országgyűlés által felszabadított jobbágyok is csatlakoznak. Hatalmas tábla közli, hogy Petőfi 1848. március 15-én innen szavalta el versét. A kutatások ellenben kiderítették, hogy a költő aznap négyszer is előadta a Nemzeti Dalt, de itt nem.

A Budai vár felé vezető hajóhídon – miután a Városházán is pecsét kerül a 12 pontra – már mintegy húszezres tömeg megy át, hogy az esernyőket fegyverre cserélje a közeledő katonaság miatt. Elöl egy színművész, Szathmáry Farkas Lujza vitte a szűz máriás zászlót – idézi fel a történeteket Lingl Zoltán, majd – miután Táncsics Mihály kiszabadításának körülményeit is ismertette – elmondta: Március 15. események folytatásának közönséges lenne, de kezdetnek nagyszerű, dicső. „Nehezebb a gyermeknek az első lépést megtennie, mint mérföldeket gyalogolnia a meglett embernek” – fogalmazott, és azt tanácsolta: olvassuk el újra és újra a Nemzeti Dalt, próbáljuk meg elképzelni Petőfit, amint papírra veti a szavakat

és szavalni kezd. Képzeljük el, ahogy a tömeg együtt harsogja a vers refrénjét, és a szakadó esőben egy emberré kovácsolódik a sokaság – zárta szavait az ünnepi szónok.

Slajchó Lujza egy jubileumra hívta fel a figyelmet: éppen 210 évvel ezelőtt, 1802-ben született Kossuth Lajos, akinek a forradalomról való vélekedését osztotta meg a közönséggel a konferanszié: „A forradalmat a népek szent jogának tartom és vallom, de egyszersmind oly végeszköznek tekintem, amelyhez a népeknek csak azon esetben szabad nyúlniuk, midőn vagy nemzeti létüknek, vagy jogaiknak, szabadságuknak akár visszaszerzésére, akár megvédésére más módjuk nincsen”. Hagyományos, mégis rendhagyó volt a zirci ünnep: ezúttal is az általános iskola diákjai készültek műsorral, de egészen különlegessel. Nem csak a forradalom napjáról, hanem az egész szabadságharcról megemlékeztek, úgy, hogy az események fordított sorrendben következtek. Előbb raboskodó diákfiúkat láthattunk, aztán támadott föl a tenger, s csak később esküdtek – térdre kuporodva – a magyarok istenére a 7.a osztály tanulói. Az ötletes dekorációval készült, sokmozgásos, élvezetes előadás *Futóné Berki Katalin* és *Földesi Katalin* tanárnők nevéhez fűződik. Iskolánk tanulói szünni nem akaró taps közepette vonultak ki a „színházból”. Velük szolidaritást vállalva ez a tudósítás is kicsit fordított sorrendet követ, hiszen a zirci ünnep szabad levegőn, az első tavaszi melegben kezdődött. Mialatt iskolások a Városháza lépcsőjét elfoglalva *Géring Klára* vezetésével 48-as nótákat zengtek, az intézmények és szervezetek képviselői fejet hajtottak a barantások őrizte szobrok előtt.

A Március 15. téren elhelyezte az emlékezés koszorúit *Ottó Péter* polgármester és *Horváth Ivett* képviselő, bizottsági elnök (Zirc Városi Önkormányzat); *Findeisz János*, *Dr. Hevesi Gusztáv*, *Illés Ferenc*, *Pell Rudolf* és *Dr. Szántó József* (Zirc Város Díszpolgárai nevében); *Boriszné Hanich Edit* és *Veinperlné Kovács Andrea* polgármester-asszonyok (Zirc Kistérség Többcélú Társulása), *Vörös Kálmán* alpolgármester és *Baranyai József* (Fidesz helyi szervezete), *Sashalmi Jánosné* és *Szőke Józsefné* (Református Egyházközösség), *Győri Piroska*, *Egervölgyi Dezső*, *Vörös Lídia* (Zirci Országzászló Alapítvány); *Huszár Lőrinc* atya (Ciszter Rend és Plébánia), *Szelthoffer Ferenc* és *Róka Attila* (rendvédelmi szervek). Az ünnepség a középiskolai ösztöndíjak átadásával zárult.

Lingl Zoltán önkormányzati képviselő arra kérte az ünneplőket, olvassák el újra és újra a Nemzeti Dalt

Átélessel elevenítették fel iskolánk tanulói az 1848-49-es eseményeket

Városunk díszpolgárainak főhajtása gróf Széchenyi István szobra előtt

Kelemen Gábor